

# Første Aflevering (Genaflevering) OR1

Nikolaj Dybdahl Rathcke (rfq695)

March 5, 2015

## Opgave 1

**a**

Vi lader  $x_1$  være antal 100 liter vin og  $x_2$  være antal 100 liter øl og skriver da  $P$  som.

$$\begin{array}{rcll}
 \text{Max:} & -x_1 & - & 2x_2 \\
 \hline
 \text{u.b.} & x_1 & & \leq 2 \\
 & & -x_2 & \leq -\frac{1}{2} \\
 & -x_1 & - & x_2 \leq -\frac{5}{2} \\
 & & x_1, x_2 & \geq 0
 \end{array} \tag{1}$$

Hvor vi vil maksimere den negative objektfunktion da det er et minimerings problem. Vi har desuden multipliceret nogle af bibetingelser med  $-1$  så problemet er på standard form.

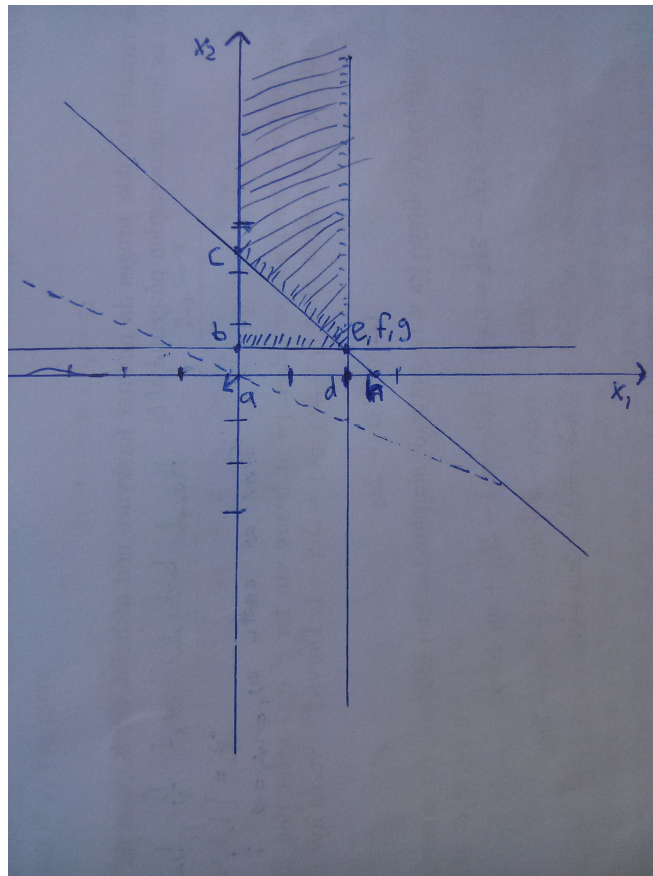
**b**

Det duale problem bliver da

$$\begin{array}{rcll}
 \text{Min:} & \xi = 2y_1 & - & \frac{1}{2}y_2 & - & \frac{5}{2}y_3 \\
 \hline
 \text{u.b.} & y_1 & & - & & y_3 \geq -1 \\
 & & - & y_2 & - & y_3 \geq -2 \\
 & & & & y_1, y_2, y_3 & \geq 0
 \end{array} \tag{2}$$

**c**

Her er problemet,  $P$ , skitseret



Hvor den stiplede linje er object funktionen.

**d**

Først omskriver vi  $P$  med slackvariablene  $w_i$ .

$$\begin{array}{rcll}
 \text{Max:} & -x_1 & - & 2x_2 \\
 \hline
 \text{u.b.} & x_1 & + & w_1 = 2 \\
 & & -x_2 & + w_2 = -\frac{1}{2} \\
 & -x_1 & - & x_2 + w_3 = -\frac{5}{2} \\
 & x_1, x_2, w_1, w_2, w_3 & \geq & 0
 \end{array} \tag{3}$$

Herefter skriver vi  $D$  med slackvariablene  $z_i$

$$\begin{array}{rcll}
 \text{Min:} & \xi = 2y_1 & - & \frac{1}{2}y_2 & - & \frac{5}{2}y_3 \\
 \hline
 \text{u.b.} & y_1 & - & y_3 & - & z_1 = -1 \\
 & & -y_2 & - & y_3 & - z_2 = -2 \\
 & & & y_1, y_2, y_3, z_1, z_2 & \geq & 0
 \end{array} \tag{4}$$

**e**

Sortering stigende  $x_1, x_2$  og så  $y_3$  da de to x-variable er byttet om.

Hvis vi observerer billedet fra (c), kan vi finde  $(x, w) = (x_1, x_2, w_1, w_2, w_3)$  til

$$a = \left(0, 0, 2, -\frac{1}{2}, -\frac{5}{2}\right)$$

$$b = \left(0, \frac{1}{2}, 2, 0, -2\right)$$

$$c = \left(0, \frac{5}{2}, 2, 2, 0\right)$$

$$d = \left(2, 0, 0, -\frac{1}{2}, -\frac{1}{2}\right)$$

$$e = \left(2, \frac{1}{2}, 0, 0, 0\right)$$

$$f = \left(2, \frac{1}{2}, 0, 0, 0\right)$$

$$g = \left(2, \frac{1}{2}, 0, 0, 0\right)$$

$$h = \left(\frac{5}{2}, 0, -\frac{1}{2}, -\frac{1}{2}, 0\right)$$

Ligeledes finder vi  $(z, y) = (z_1, z_2, y_1, y_2, y_3)$  til

$$a = (1, 2, 0, 0, 0)$$

$$b = (1, 0, 0, 2, 0)$$

$$c = (-1, 0, 0, 0, 2)$$

$$d = (0, 2, -1, 0, 0)$$

$$e = (0, 0, -1, 2, 0)$$

$$f = (0, 0, 0, 1, 1)$$

$$g = (0, 0, 1, 0, 2)$$

$$h = (0, 1, 0, 0, 1)$$

**f**

Nedenfor ses et skema for om de er primtalt/dualt brugbare eller ej.

Fra opgave (c) kan vi se punkterne  $c, e, f$  og  $g$  er primalt brugbare.

Nu skal vi finde ud af om punkterne er dualt brugbare. Fra opgave (e) ser vi at basis variablene er negative for  $c, d$  og  $e$ , altså er de ubrugbare.

Punkt	Primalt brugbar	Dualt brugbar
a	%	✓
b	%	✓
c	✓	%
d	%	%
e	✓	%
f	✓	✓
g	✓	✓
h	%	✓

**g**

Vi ved at et af de primalt brugbare punkter er optimale. Altså kan vi udregne objektværdien af  $c$  og en af  $e, f, g$  (da disse har samme objektværdi). Punktet  $c$  giver objektværdien  $-2 \cdot \frac{5}{2} = -5$  og punkterne  $e, f, g$  giver  $-2 - 2 \cdot \frac{1}{2} = -3$ .

Eftersom punktet  $e, f$  og  $g$  er de optimale punkter, ser vi, at 200 liter vin og 50 liter øl er optimalt og derfor billigst.

## Opgave 2

**a**

Vi vil løse følgende hjælpeproblem med simplex metoden

$$\begin{array}{rcll}
 \text{Max:} & -x_0 & & \\
 \hline
 \text{u.b.} & x_1 & - & x_0 \leq 2 \\
 & & -x_2 - & x_0 \leq -\frac{1}{2} \\
 & -x_1 & - & x_2 - x_0 \leq -\frac{5}{2} \\
 & & & x_1, x_2, x_0 \geq 0
 \end{array} \tag{5}$$

Vi starter med at tilføje slack variablene og får

$$\begin{array}{rcll}
 \xi & = & & - & x_0 \\
 \hline
 w_1 & = & 2 & - & x_1 & & + & x_0 \\
 w_2 & = & -\frac{1}{2} & & & + & x_2 & + & x_0 \\
 w_3 & = & -\frac{5}{2} & + & x_1 & + & x_2 & + & x_0
 \end{array} \tag{6}$$

Indgående:  $x_0$

Udgående:  $w_3$

Isolering af  $x_0$  i ligningen for  $w_3$  giver

$$x_0 = \frac{5}{2} - x_1 - x_2 + w_3$$

Dette giver os at  $\xi, w_1$  og  $w_2$  er

$$\begin{aligned}
 \xi &= -\frac{5}{2} + x_1 + x_2 + w_3 \\
 w_1 &= \frac{9}{2} - 2x_1 - x_2 + w_3 \\
 w_2 &= 2 - x_1 + w_3
 \end{aligned}$$

Dette giver os det nye tableau

$$\begin{array}{rcll}
 \xi & = & -\frac{5}{2} & + & x_1 & + & x_2 & - & w_3 \\
 \hline
 w_1 & = & \frac{9}{2} & - & 2x_1 & - & x_2 & + & w_3 \\
 w_2 & = & 2 & - & x_1 & & & + & w_3 \\
 x_0 & = & \frac{5}{2} & - & x_1 & - & x_2 & + & w_3
 \end{array} \tag{7}$$

Indgående:  $x_2$

Ratio:  $(-\frac{1}{\frac{5}{2}}, 0, -\frac{1}{\frac{5}{2}}) = (\frac{2}{5}, 0, \frac{2}{5})$

Max:  $\frac{2}{5}$

Udgående:  $x_0$

Isolering af  $x_2$  i  $x_0$  giver

$$x_2 = \frac{5}{2} - x_1 + w_3 - x_0$$

Som giver os vores tredje tableau

$$\begin{array}{rcll}
 \xi & = & -x_0 & \\
 \hline
 w_1 & = & 2 & - & x_1 & & + & x_0 \\
 w_2 & = & 2 & - & x_1 & + & w_3 & \\
 x_2 & = & \frac{5}{2} & - & x_1 & + & w_3 & + & x_0
 \end{array} \tag{8}$$

Variablen  $x_0$  forsvinder da det er optimalt. Nu introducerer vi den originale object funktion og vi får følgende tableau.

$$\begin{array}{rcll}
 \xi & = & -5 & + & x_1 & - & 2w_3 \\
 \hline
 w_1 & = & 2 & - & x_1 & & \\
 w_2 & = & 2 & - & x_1 & + & w_3 \\
 x_2 & = & \frac{5}{2} & - & x_1 & + & w_3
 \end{array} \tag{9}$$

Indgående:  $x_1$

Ratio:  $(-\frac{-1}{2}, -\frac{-1}{2}, -\frac{-1}{\frac{5}{2}}) = (\frac{1}{2}, \frac{1}{2}, \frac{2}{5})$

Max:  $\frac{1}{2}$

Udgående:  $w_1$

Isolering af  $x_1$  i  $w_1$  giver

$$x_1 = 2 - w_1$$

Som giver os følgende tableau

$$\begin{array}{rcccccc} \xi & = & -3 & - & w_1 & - & 2w_3 \\ \hline x_1 & = & 2 & - & w_1 & & \\ w_2 & = & & & w_1 & + & w_3 \\ x_2 & = & \frac{1}{2} & + & w_1 & + & w_3 \end{array} \quad (10)$$

Nu er den optimal idet der kun er negative koefficient i objektfunktionen.

**b**

Den gennemløb først punktet  $a$  i  $(0, 0)$ , derefter  $c$  fra  $(9)$  som lægger i  $(0, \frac{5}{2})$  og herefter ramte den punktet  $g$  i  $(2, \frac{1}{2})$  (10).

**c**

Nu løses det duale problem med simplex metoden.

$$\begin{array}{rcccccc} \text{Min:} & \xi = 2y_1 & - & \frac{1}{2}y_2 & - & \frac{5}{2}y_3 \\ \hline \text{u.b.} & y_1 & & & - & y_3 & \geq -1 \\ & & - & y_2 & - & y_3 & \geq -2 \\ & & & & y_1, y_2, y_3 & \geq 0 \end{array} \quad (11)$$

Det skriver vi om så vi får

$$\begin{array}{rcccccc} -\xi & = & -2y_1 & + & \frac{1}{2}y_2 & + & \frac{5}{2}y_3 \\ \hline z_1 & = & 1 & + & y_1 & - & y_3 \\ z_2 & = & 2 & & & - & y_2 & - & y_3 \end{array} \quad (12)$$

Indgående:  $y_3$

Ratio:  $(-\frac{-1}{1}, -\frac{-1}{2}) = (1, \frac{1}{2})$

Max: 1

Udgående:  $z_1$

Isolering af  $y_3$  i  $z_1$  giver

$$y_3 = 1 + y_1 - z_1$$

Som giver os følgende tableau

$$\begin{array}{rcccccc} -\xi & = & \frac{5}{2} & + & \frac{1}{2}y_1 & + & \frac{1}{2}y_2 & - & \frac{5}{2}z_1 \\ \hline y_3 & = & 1 & + & y_1 & & & - & z_1 \\ z_2 & = & 1 & - & y_1 & - & y_2 & + & z_1 \end{array} \quad (13)$$

Indgående:  $y_1$

Ratio:  $(-\frac{1}{1}, -\frac{-1}{1}) = (-1, 1)$

Max: 1

Udgående:  $z_2$

Isolering af  $y_1$  i  $z_2$  giver

$$y_1 = 1 - y_2 + z_1 - z_2$$

Dette giver det næste tableau

$$\begin{array}{rcccccc} -\xi & = & 3 & & & - & \frac{1}{2}z_1 & - & 2z_2 \\ \hline y_3 & = & 2 & - & y_2 & - & & & z_2 \\ y_1 & = & 1 & - & y_2 & + & z_1 & - & z_2 \end{array} \quad (14)$$

Og nu er den optimal.

**d**

Den starter i punkt  $a$  med  $(z_1, z_2, y_1, y_2, y_3) = (1, 2, 0, 0, 0)$ . Derefter gennemløb metoden punkt  $h$  i (13) med  $(z_1, z_2, y_1, y_2, y_3) = (0, 1, 0, 0, 1)$  samt punktet  $g$  i (14) med  $(z_1, z_2, y_1, y_2, y_3) = (0, 0, 1, 0, 2)$ .

**e**

Variablene  $(x, w)$  kan aflæses fra skemaerne ved at kigge på konstanterne i rækkerne under objektfunktionen, så i (9) får vi at:  $w_1 = 2, w_2 = 2$  og  $x_2 = \frac{5}{2}$  for punktet  $c$ .

Desuden kan variablene  $(z, y)$  aflæses ud fra objektfunktionen hvor i vores tilfælde vi har  $(x_1, x_2, w_1, w_2, w_3) = (z_1, z_2, y_1, y_2, y_3)$ . Her er det koefficienterne negeret. Altså fra (9) får vi at  $x_1 = z_1 = -1$  og  $w_3 = y_3 = 2$ . De variable der ikke indgår bliver sat til 0 i begge tilfælde.

**f**

Dette er egentligt bare det omvendte af (e). Så  $(x, w)$  aflæses ved at kigge på objektfunktionen. I (13) har vi derfor at  $y_1 = w_1 = -\frac{1}{2}, y_2 = w_2 = -\frac{1}{2}$  og  $z_1 = x_1 = \frac{5}{2}$ . Ligeledes har vi at  $(z, y)$  i (13) er  $(0, 1, 0, 0, 1)$  (punkt  $h$ ) - aflæst direkte fra rækkerne.

**g**

Det var lettest at løse  $D$  idet der ikke var brug for et hjælpeproblem og derved var der færre iterationer.

**Opgave 3****a**

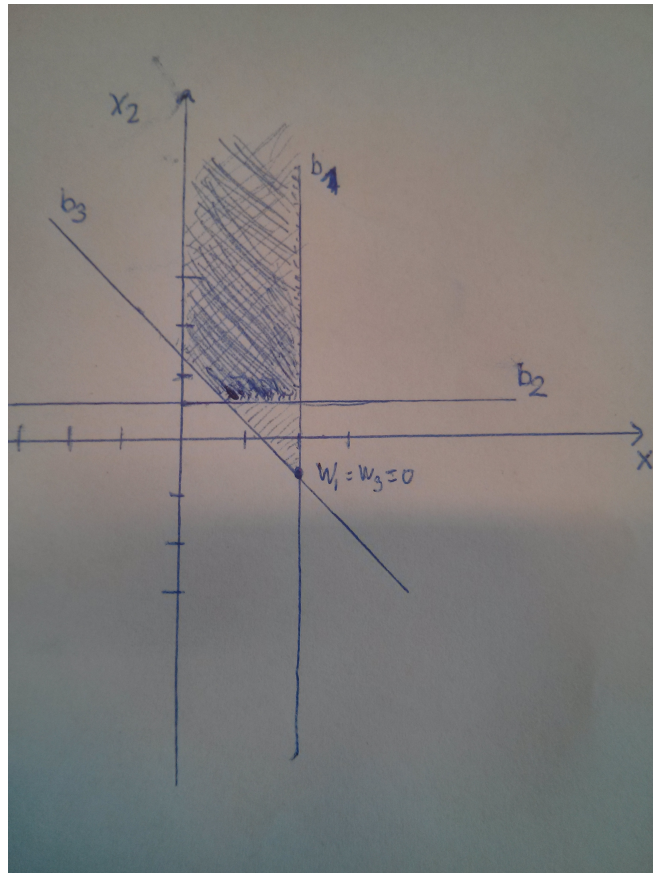
Eftersom dette svarer til en ændring af tredje begrænsning,  $b_3$ , fra  $-x_1 - 2x_2 \leq -\frac{5}{2}$  til  $-x_1 - 2x_2 \leq -5$  får vi at  $\Delta b_3 = -\frac{5}{2} - (-5) = \frac{5}{2}$ . Idet vores optimale basis var  $(1, 0, 2)$  må det betyde at vi får en ændring i vores objektfunktion på  $\Delta b_3 y_3 = \frac{5}{2} \cdot 2 = 5$  - altså en objektværdi på  $3 + 5 = 8$  da objektværdien var 3 før.

Hvis vi observeret skitseringen fra (1c), så er dette i orden da punktet blot forskydes op ad linjen for  $b_1$  og derfor stadig ligger i løsningsmængden.

**b**

Hvis vi kigger på det grafisk, vil de duale variable ikke kunne bruges da en ændring af den tredje betingelse,  $b_3$ , vil forskyde det optimale punkt ned af linjen for  $b_1$ . Derved vil punktet når  $w_1 = 0$  og  $w_3 = 0$  ligge under løsningsmængde på grund af linjen for  $b_2$ . Altså kan den givne basis ikke bruges og vi kan derfor ikke afgøre værdien for 250 inviterede.

På næste side ses en skitsering der illustrerer situationen.



**c**

Vi kalder den ændrede værdi som er prisen på at levere vin for  $c'$  og sætter den lig den oprindelige pris samt ændringen, altså  $c'_1 = \Delta c_1 + c_1 = \Delta c_1 - 1$ . Derved er vores nye objekt funktion

$$(\Delta c_1 - 1)x_1 - 2x_2$$

Derefter indsætter vi værdierne fra vores optimale simplex tableau (10).

$$\begin{aligned} (\Delta c_1 - 1)x_1 - 2x_2 &= (\Delta c_1 - 1)(2 - w_1) - 2\left(\frac{1}{2} + w_1 + w_3\right) \\ &= 2\Delta c_1 - w_1\Delta c_1 - 2 + w_1 - 1 - 2w_1 - 2w_3 \\ &= 2\Delta c_1 - w_1(\Delta c_1 + 1) - 2w_3 - 3 \end{aligned}$$

For at den samme basis stadig er optimal skal alle koefficienter i objektfunktionen være mindre eller lig 0, derfor har vi fra andet led, at

$$\Delta c_1 + 1 \geq 0 \Leftrightarrow \Delta c_1 \geq -1$$

Vi kan derfor ændre  $c_1$  med ned til  $-1$  (den dobbelte pris) for at den nuværende løsning er optimal.